

YDINKOHTIAJOUTOALUEIDEN METSITYSTUESTA

2.3.2021

Maa- ja metsätalousministeriö

TAPIO

JOUTOALUEIDEN METSITYSTUKI

Metsillä on tärkeä rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä. Hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena on lisätä hiilinieluja ja -varastoja ja vähentää maankäyttösektorin päästöjä.

Hiilinielujen vahvistamiseen ja maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen Suomessa on useita keinoja, joista yksi on metsäpinta-alan lisääminen.

Joutoalueiden metsityksen edistämiseksi valmisteltiin vuonna 2020 uusi tukijärjestelmä, jonka tavoitteena on edistää mm. maatalouskäytön ulkopuolelle jääneiden peltolohkojen ja käytöstä poistuneiden turvetuotantoalueiden metsittämistä Suomessa. Tukijärjestelmä valmisteltiin osana maankäyttösektorin ilmastotoimikokonaisuutta, josta löytyy lisää tietoa [täältä](#).

Metsitystuen haku avautui Metsäkeskuksessa maaliskuussa 2021.

METSITYSTUEN YDINKOHTIA

Metsitystukea myönnetään joutoalueiden, kuten maatalouskäytön ulkopuolelle jääneiden peltolohkojen ja käytöstä poistuneiden turvetuotantoalueiden metsittämiseen. Maatalouskäytön ulkopuolelle jääneiden alueiden osalta tuen ehtona on, että ala ei ole saanut maatalouden tukia vuoden 2019 jälkeen.

Metsitystukea ei saa alalle, joka luokitellaan metsämaaksi. Metsitystukea ei siis myönnetä metsänuudistamiseen. Tukea ei siten saa esimerkiksi vajaatuottoisen metsän uudistamiseen.

Metsitystukea myönnetään vain yksityisille maanomistajille. Tuki on niin sanottua vähämerkityksistä tukea eli de minimis-tukea.

Ympäristö- ja luontoarvoiltaan merkittäviä alueita eli mm. luonnon monimuotoisuuden tai maiseman kannalta arvokkaita alueita ei tule metsittää. Esimerkkejä monimuotoisuuden kannalta arvokkaista alueista, joita ei tule metsittää ovat mm. niityt, ahot, kedot ja hakamaat.

Metsityksessä hyväksytään käytettäväksi metsälaissa säädetyt puulajit. Metsityksessä on toivottavaa käyttää useita puulajeja kasvupaikan soveltuvuuden mukaan, eli etenkin lehtipuita tai erikoispuita.

Metsitystuki sisältää kiinteän kustannuskorvauksen eli metsityskorvauksen. Lisäksi maksetaan hoitopalkkio. Hoitopalkkio maksetaan kahdessa erässä toisena ja kahdeksantena vuotena metsittämisen jälkeen.

MILLAISILLE KOHTEILLE METSITYSTUKEA SAA?

- Alue on yhtenäinen ja vähintään 0,5 ha suuruinen, keskimäärin vähintään 20 m leveä.
- Alue on luontaisesti ja vesitaloudeltaan metsänkasvatukseen sopiva.
- Alueella ei ole aloitettu metsityksen toimenpiteitä ennen metsitystuen hakemuksesta tehtyä päätöstä.
- Saman alueen metsittämiseksi ei ole myönnetty aiemmin rahoitusta, eikä alueen metsittämiseen haeta samanaikaisesti muuta julkista tai yksityistä rahoitusta.
- Kaavamerkinnot tai -määräykset, luonnon monimuotoisuuteen liittyvät seikat ja maisemansuojelu eivät estä metsitystä.
- Jos alue on ollut maataloustukijärjestelmän piirissä olevaa maatalousmaata, ehtona on, että alalle ei ole maksettu pinta-alaperusteisia tukia vuoden 2019 jälkeen (ks. poikkeukset).
- Tuen tavoitteena on pysyvän metsäalan aikaansaaminen, joten metsitystukea ei myönnetä esimerkiksi joulukuusiviljelmille tai energiapajun kasvattamiseen.
- Tukea myönnettäessä otetaan huomioon luonnon monimuotoisuus, maaseutu-maisema, kaavarajoitteet ja vesitalous. Metsäkeskus pyytää näistä seikoista ELY-keskukselta lausunnon.

MISTÄ METSITYSTUKEA HAETAAN?

- Joutoalueiden metsitystukea haetaan Metsäkeskuksesta ja haku avautui maaliskuussa 2021.
- Tukea on haettava kirjallisesti ennen toimenpiteiden aloittamista. Työn voi aloittaa vasta, kun on saanut myönteisen tukipäätöksen Metsäkeskukselta.
- Lisätietoa tuesta löytyy Metsäkeskuksen verkkosivuilta: <https://www.metsakeskus.fi/tuki-joutoalueiden-metsitykseen> ja tuen hakemista koskevat ohjeet: <https://www.metsakeskus.fi/hae-metsitystukea>
- Kun metsityksen perustamistoimenpiteet on tehty, tulee tehdä toteutusilmoitus kirjallisesti metsitystuen hakupalvelussa tai lomakkeella.
- Metsityksen perustamistoimenpiteisiin annetaan toteuttamisaikaa tuen myöntämistä seuraavan toisen kalenterivuoden loppuun asti. (poikkeus force majeure –tilanteet). Jos perustamistoimenpiteistä tehtävä toteutusilmoitus ei ole perillä määräpäivään mennessä, oikeus saada maksatus jo myönnetystä tuesta raukeaa.
- Metsitystuki on veronalaista tuloa.

KUINKA PALJON TUKEA SAA?

Metsitystuki sisältää kiinteän kustannuskorvauksen eli metsityskorvauksen. Lisäksi maksetaan hoitopalkkio, joka maksetaan toisena ja kahdeksantena vuotena metsittämisen jälkeen. Metsityskorvausta saa alueen entisestä maankäyttömuodosta ja maalajista riippuen:

- Jos metsitettävä alue on entistä maatalousmaata tai muuta vastaavaa joutoaluetta., tuen taso riippuu metsitettävän alan maalajista.
 - Jos metsitettävä ala sijaitsee turvemaalla, metsityskorvaus on 2000 e/ha.
 - Jos ala sijaitsee kivennäismaalla, metsityskorvaus on 1500 e/ha
 - Kivennäismaa-aloilla tuen saa korotettuna, jos istuttamisessa käytetään jaloa lehtipuuta tai tervaleppää. Tällöin vähintään neljäsosa taimista on oltava jalopuun tai tervalepän taimia ja metsityskorvaus on 1800 e/ha.
- Entisen turvetuotantoalueen metsityskorvaus on 1500 e/ha jos metsitys toteutetaan istuttamalla ja 1000 e/ha, jos metsitys toteutetaan kylvämällä.

Hoitopalkkio on yhteensä 900 e/ha maksettuna kahdessa tasasuuruudessa erässä. Hoitopalkkiota maksetaan 450 e/ha toisena ja 450 e/ha kahdeksantena vuotena metsittämisen toteuttamisen jälkeen. Hoitopalkkion saaminen edellyttää taimikon heinäntorjunnasta huolehtimista, tarvittaessa täydennysistutuksen tai -kylvön, taimikon varhaishoidon sekä mahdollisesti jotakin muuta, kuten terveyslannoituksen.

JOUTOALUEILLA ON MYÖS VAIHTOEHTOISIA KÄYTTÖMUOTOJA, JOTKA TULEE HUOMIOIDA METSITYSTÄ HARKITTAESSA

Metsitystä harkittaessa tulee tarkastella myös alueen muita arvoja, kuten alueen monimuotoisuutta ja maisemaa. Monimuotoisuuden kannalta arvokkaita alueet, kuten perinnebiotoopit ja suojelualueet, tulee jättää metsittämättä.

Joutoalueen metsityksessä maisema muuttuu olennaisesti. Arvokkaita maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt ovat arvokkaampia avoimina alueina kuin metsitettyinä.

Vastaavasti entisten turvetuotantoalueiden yksi vaihtoehtoinen käyttömuoto on esimerkiksi alan muuttaminen kosteikoksi.

Kuvassa on avoimia perinnebiotooppeja, joita ei tule metsittää.

LISÄTIETOA METSITYKSESTÄ JA METSITYSTUESTA

Metsitystuen haku avautui Metsäkeskuksessa maaliskuussa 2021. Lisätietoa tuesta löytyy Metsäkeskuksen verkkosivuilta: <https://www.metsakeskus.fi/tuki-joutoalueiden-metsitykseen>
Tuen hakemista koskevat ohjeet: <https://www.metsakeskus.fi/hae-metsitystukea>

Joutoalueiden erilaisia metsitysketjuja kivennäis- ja turvemailla on kuvattu [Joutoalueiden metsitysketjuja visualisoituna](#) –esityksessä.

Metsitykseen liittyvät metsänhoidon suositukset ovat saatavilla kaikille avoimesta verkkopalvelusta <https://metsanhoidonsuosituksset.fi/fi/toimenpiteet/metsitys>

Metsitykseen tuotetaan käytännön ohjeistusta muun muassa Metsäkeskuksen ja Tapion hankkeissa. Joutoalueiden metsittämisen käytäntöjä kartoitetaan 2019-2021 Metsäkeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen Peltotehtot ja suonpohjat metsittämällä hiilinieluksi -hankkeessa <https://www.metsakeskus.fi/peltoheitot-ja-suonpohjat-metsittamalla-hiilinieluiksi> ja Tapion Metsitys kestävästi- hankkeessa <https://tapio.fi/metsitys-kestavasti/>

Metsitystuen valmistelua koskevaa aineisto löytyy [maa- ja metsätalousministeriön verkkosivuilta](#). Tukeen liittyvä lainsäädäntö:

- Laki metsityksen määräaikaisesta tukemisesta (1114/2020) löytyy [Finlexistä](#).
- Tuen määrästä ja muista tarkemmista ehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella 103/2021, joka löytyy [Finlexistä](#).

VINKKEJÄ METSITYKSEN TOTEUTTAJALLE

Joutoalue metsäksi
#JoutoalueMetsäksi

MITEN JOUTOALUEIDEN METSITYS ONNISTUU?

Joutoalueiden metsittäminen vaatii enemmän suunnittelua, työtä ja kustannuksia kuin tavanomainen metsänuudistaminen. Entiset peltomaat ovat puuston kasvulta yleensä parhaiten kasvavia metsämaita. Viljelyn aikana peltoja on kalkittu ja maaperä on ravinteikas. Metsitys voi lisätä myös luonnon monimuotoisuutta, sillä ajan saatossa näille ravinteikkaille kohteille voi syntyä lehtomaista tai lehdon kasvillisuutta.

Entisillä peltomailla metsittämisen haasteena on, että ne ovat hyvin ravinteikkaita ja heinien ja rikkakasvien kasvu on runsasta ilman tehokasta torjuntaa. Turvemailla haasteena voi olla myös maan liika märkyys. Ojat onkin usein syytä perata metsityksen yhteydessä. Heinäntorjunnan tärkeyttä ei voi liikaa korostaa. Hyvin tehdyt taimikon perustamistyöt saattavat valua hukkaan, jos hoitotyöt laiminlyödään.

Peltomaiden metsitys onnistuu käytännössä vain istuttamalla ja puulajeista varmin on kuusi. Monimuotoisuuden lisäämiseksi on kuitenkin hyvä harkita sekapuustoja, eli useamman puulajin istuttamista samalle kohteelle. Peltomailla on usein tarpeen tehdä myös boorilannoitus typen runsaudesta johtuvien kasvuhäiriöiden estämiseksi. Suopelloilla voi olla tarvetta myös kaliumin lisäämiseen.

Entisillä turvesuonpohjilla voi istuttamisen sijaan käyttää myös kylvöä. Suonpohjan istutukseen voidaan käyttää mäntyä ja joissakin tapauksissa rauduskoivua. Turvesuonpohjilla kannattaa käytännössä lähes aina tehdä metsityksen yhteydessä tuhkalannoitus kaliumin ja fosforin saannin turvaamiseksi.

Joutoalueiden erilaisia metsitysketjuja on kuvattu [Joutoalueiden metsitysketjuja visualisoituna](#) -esityksessä.

VINKKEJÄ METSITYKSEN TOTEUTTAJALLE 1/2

Ennen metsitystä

- Selvitä alueen ominaisuudet metsityksen kannalta. Alueella voi olla suurempi arvo muussa kuin metsätalouden käytössä. Ulkopuolelle on syytä jättää kivikot ja kallioalueet, perinnebiotoopit ja muut arvokkaat luontokohteet sekä maisema-alueet. Metsitykseen eivät sovellu vetiset maat, jos vesitalouden järjestely ei onnistu.
- Valitse metsitykseen alue, jossa metsittäminen onnistuu kohtuullisella työmäärällä. Vältä työläitä kohteita kuten esimerkiksi pitkään viljelmättä olleita peltoja, joissa on runsas vesakko ja rikkakasvillisuus. Hankalasti saavutettavien alueiden hoitotöiden järjestäminen on vaikeaa.

Metsitystöiden toteutus

- Selvitä maaperän laatu. Tämä luo pohjan onnistuvalle suunnittelulle.
- Panosta huolelliseen suunnitteluun. Kaikki tarvittavat työvaiheet ja myös tulevat hoitotyöt on muistettava. Huomioi metsitysalan sopeuttaminen avoimeen maisemaan.
- Valitse puulaji kasvupaikan mukaan. Istutuksessa on yleensä syytä käyttää suurikokoisia taimia.
- Valitse kasvupaikalle sopiva maanmuokkaus. Maanmuokkaus vähentää pintakasvillisuuden kilpailua ja parantaa taimien eloonjäämistä ja kasvuun lähtöä. Samalla voidaan tehdä mahdollisesti tarvittavat vesitalouden järjestelyt.

VINKKEJÄ METSITYKSEN TOTEUTTAJALLE 2/2

Metsitystöiden toteutus (jatkuu)

- Tee heinäntorjunta. Se vähentää myyrätuhoja ja kasvitautien leviämistä. Heinäntorjuntaa tehdään kemiallisesti ja mekaanisesti. Pelkästään mekaanista torjuntaa käyttämällä työn voi joutua tekemään useita kertoja.
- Huolehdi ravinnetaloudesta. Useimmilla metsityskohteilla tarvitaan lannoitusta puuston kasvun turvaamiseksi. Entisillä pelloilla tarvitaan yleensä aina boorilannoitus ja suonpohjilla puuntuhkalannoitus.
- Noudata istutus- ja kylvöstyön suosituksia; esimerkiksi valitse viljelykohdat niiden mukaisesti.
- Käytä tarvittaessa karkoteaineita alueilla, joilla on runsaasti myyriä tai hirvieläimiä. Lehtipuut voivat tarvita taimisuoja.

Metsityksen jälkeen

- Poista taimien kasvua haittaava vesakko taimikon varhaishoidossa.
- Muista myös varsinainen taimikonhoito, jotta puut järeytyvät ennen ensiharvennusta.

Tekstin lähde: Tapio ja Suomen metsäkeskus

METSÄNHOIDON SUOSITUKSIA METSITYKSESTÄ PÄIVITETÄÄN

Joutoalueiden metsitystä koskevia metsänhoidon suosituksia päivitetään parhaillaan ja ne tarkentuvat nykyisistä. Päivitys julkaistaan kevään 2021 aikana. Nykyiset suositukset julkaistiin vuonna 2014.

Metsänhoidon suositukset laaditaan metsä- ja ympäristöalan tutkijoiden, asiantuntijoiden ja tiedon käyttäjien yhteistyönä. Tapio koordinoi työtä maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa.

Suosituksset ovat saatavissa kaikille avoimesta verkkopalvelusta <https://metsanhoidonsuosituksset.fi/fi/toimenpiteet/metsitys>

PERINNEBIOTOOPIT SÄÄSTETÄÄN

Metsitystä harkittaessa tulee tarkastella myös alueen muita arvoja, kuten alueen monimuotoisuutta ja maisemaa. Monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet, kuten perinnebiotoopit ja suojelualueet, tulee jättää metsittämättä.

Metsitystuen myöntämisen edellytysten arvioinnissa selvitetään käytettävissä olevien eri kartoitus- ja paikkatietoaineistojen avulla perinnebiotoopit ja luonnonsuojelulain 29 §:ssä tarkoitettujen suojeltujen luontotyyppien mahdollinen esiintyvyys.

Perinnebiotooppien hoito ja kunnostaminen on tavoitteena Helmi- elinympäristöohjelmassa. Helmi-ohjelman tavoitteena on kunnostaa vuoden 2023 loppuun mennessä 15 000 hehtaaria perinnebiotooppeja. Hoitaminen ja kunnostaminen aloitetaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla. ELY-keskukset kartoittavat arvokkaimmat perinnebiotoopit vuosina 2019–2021. Hoito- ja kunnostuskohteet valitaan kartoitusten perusteella. Ohjelman toteutus perustuu maanomistajien vapaaehtoisuuteen.

Helmi-ohjelma vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja parantaa elinympäristöjen tilaa muun muassa suojelemalla ja ennallistamalla soita, kunnostamalla ja hoitamalla lintuvesiä, perinnebiotooppeja ja metsäisiä elinympäristöjä sekä kunnostamalla pienvesi- ja rantaluontoa. Monimuotoisuuden tilan parantamisen ohella ohjelma edistää ekosysteemipalveluja ja vesiensuojelua, hiilensidontaa sekä muuta ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen sopeutumista. Lisätietoa löytyy ympäristöministeriön ja ELY-keskusten verkkosivuilta : <https://ym.fi/helmi> ja <https://www.ely-keskus.fi/helmi-elinymparistoohjelma>

ARVOKKAAT MAISEMAT JA KULTTUURIYMPÄRISTÖT SÄILYTETÄÄN

Joutoalueen metsityksessä maisema muuttuu olennaisesti. Arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt ovat arvokkaampia avoimina alueina kuin metsitettyinä.

Maaseudun kulttuurimaisemien arvo perustuu monimuotoiseen kulttuurivaikutteiseen luontoon, hoidettuun viljelymaisemaan ja perinteiseen rakennuskantaan. Elinvoimaiset, luonnoltaan ja kulttuuriperinnöltään monipuoliset viljelymaisemat kylineen, luonnonalueineen ja historiallisine kohteineen vahvistavat alueen arvoa.

Peltojen ja laidunten luomissa avoimissa viljelymaisemissa näkyvät menneiden sukupolvien vanhat elinkeinot. Maaseudun avoin kulttuurimaisema on kaunis ja vetovoimainen, ja tulee säilyttää avoimena maatalouden tai maisemanhoidon avulla.

Arvokkaat maisemat ja rakennetut kulttuuriympäristöt tulee jättää metsittämättä.

A photograph of a forest with many tall, slender pine trees. The ground is covered in green moss and some fallen branches. The lighting suggests it might be late afternoon or early morning, with soft light filtering through the trees.

TAUSTA-AINEISTOA TUEN VALMISTELUSTA

Joutoalue metsäksi
#JoutoalueMetsäksi

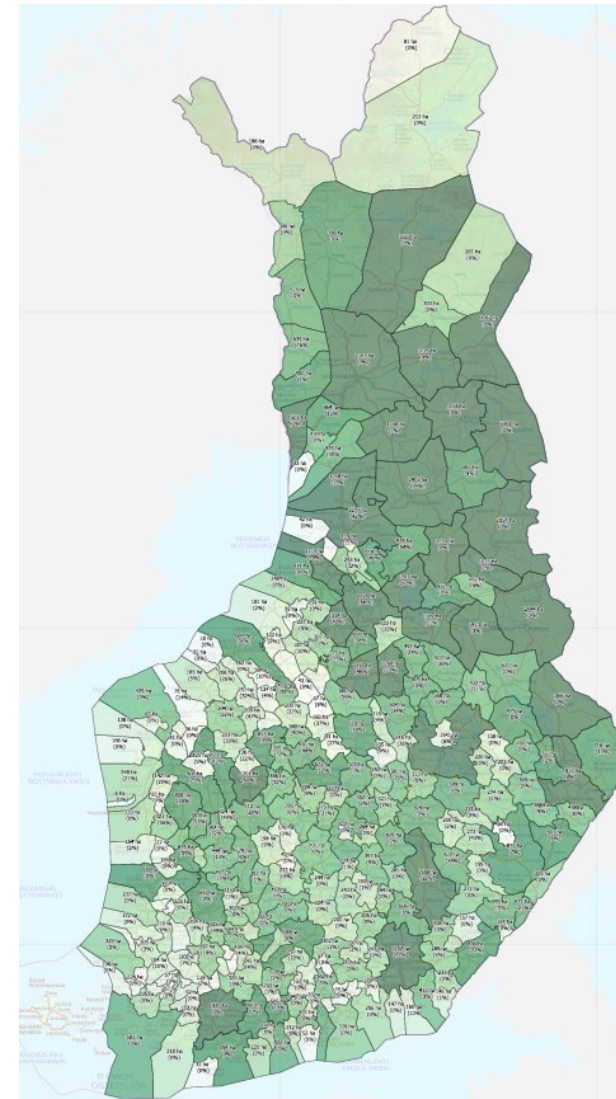
METSITETTÄVIEN JOUTOALUEIDEN POTENTIAALI SUOMESSA

Joutoalueiden potentiaalia arvioitiin keväällä 2020 Tapio Oy:n toteuttamassa hankkeessa paikkatietoaineistojen pohjalta. Kartoituksen mukaan metsitettäväksi soveltuvien joutoalueiden pinta-ala oli yhteensä noin 118 000 hehtaaria. Alueita oli yhteensä 62 000 kappaletta. Suurin osa oli maatalouskäytöstä poistuneita peltöjä. Turvetuotannosta poistuneita alueita oli vajaat 8 %. Selvityksessä metsitettäväksi soveltuvien joutoalueiden keskimääräinen pinta-ala oli 1,9 hehtaaria. Maatalouskäytöstä poistuneista alueista 75 % sijaitsi kivennäismailla ja 25 % turvemailla.

Selvityksen mukaan entiset maatalousmaat sijoittuivat pääosin Lappiin, Pohjois-Pohjanmaalle ja Kainuuseen. Turvesoiden pohjat sijoittuvat etupäässä Pohjanmaan maakuntiin ja Kaakkois-Suomeen.

Selvityksessä potentiaalisista metsitettävistä joutoalueista rajattiin ulkopuolelle metsä-, kitu- ja joutomaalla sijaitsevat alueet, maataloustukijärjestelmän piirissä olevat maatalousmaat, joille on maksettu pinta-alaperusteisia tukia vuoden 2014 jälkeen, luonnonsuojelualueilla olevat alueet, taajama-alueilla olevat alueet, piha-alueet, merenrannat, arvokkaat perinnebiotoopit yksityisten ja valtion maalla, virta- ja vakavesiin rajoittuvat kohteet, jotka sijaitsevat valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla, Museoviraston muinaisjäännösrekisterin kohteiden lähiympäristöt sekä uhanalaisten lajien esiintymispaikkojen lähiympäristöt.

Myös metsäkeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen *Peltoheitot ja suonpohjat metsittämällä hiilinieluiksi* -hankkeessa on arvioitu mahdollisten metsitykseen sopivien joutoalueiden pinta-alaa Suomessa ja hankkeen arvio pinta-alasta oli noin 99 000 hehtaaria.

Tapio Oy:n selvityksessä joutoalueet muodostettiin MML:n maastotietokannasta ja Corine 2018 maankäyttöluokituksista seuraavista kohdeluokista:

- Maastotietokanta (kohdeluokat pelto 32611 ja niitty 32800)
- Corine 2018 (kohdeluokat luonnon laidunmaat 20 ja maataloustukijärjestelmän ulkopuoliset maatalousmaat)
- Lisäksi potentiaaliin luettiin turvetuotantoalueet, joilla turvetuotanto on päättynyt
- Aineistona käytettiin Suomen metsäkeskuksen tuottamaa aineistoa, jossa kohteita on varmennettu asiantuntijatyönä ilmakuvilta
- Keskeisin potentiaalia rajaava tekijä oli aktiivisessa maatalouskäytössä olevan maatalousmaan rajaaminen potentiaalilta ulkopuolelle. Tämän rajauksen aineistona käytettiin Ruokaviraston Peltolohkorekisteriä (2019). Potentiaaliin hyväksyttiin vain ne alueet, jotka jäävät peltolohkorekisterin ulkopuolelle tai peruslohkot, joille ei ole haettu pinta-alaperusteisia tukia vuoden 2014 jälkeen.

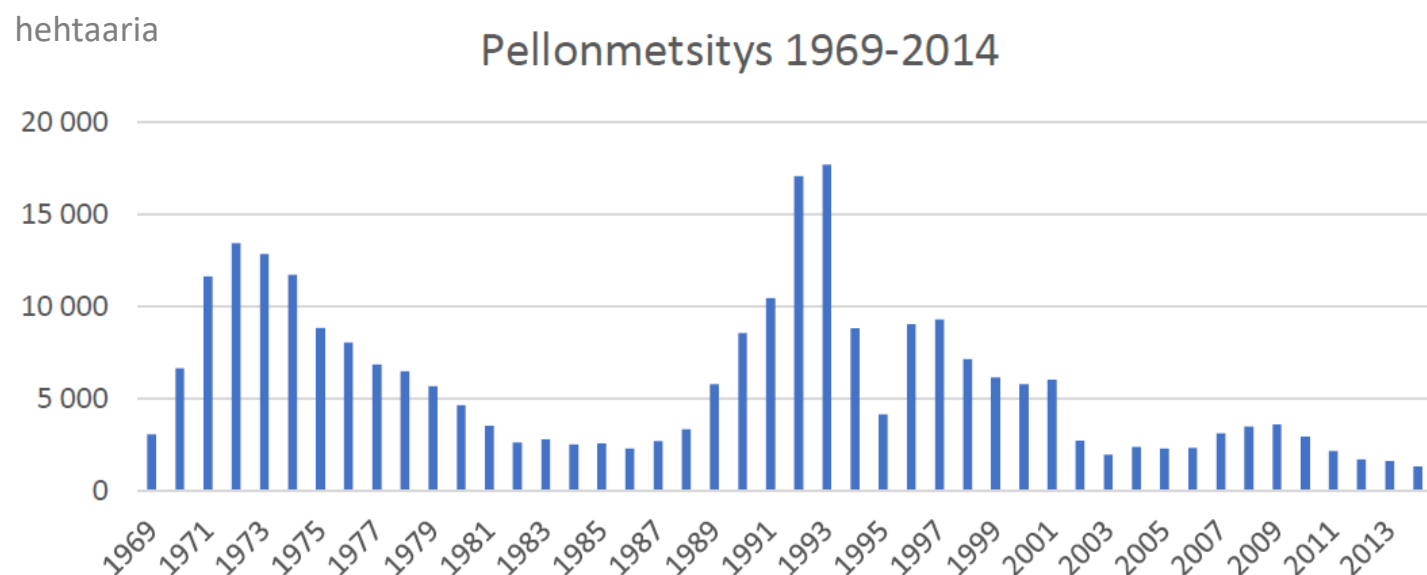
Selvityksen mukaan entiset maatalousmaat sijoittuivat pääosin Lappiin, Pohjois-Pohjanmaalle ja Kainuuseen. Turvesoiden pohjat sijoittuvat etupäässä Pohjanmaan maakuntiin ja Kaakkois-Suomeen.

KOKEMUKSIA METSITYKSIÄ AIEMMILTA VUOSIKYMMENILTÄ

Suomessa on metsitetty peltoja valtion tuella 1960-luvun lopusta tähän päivään lähes 300 000 hehtaaria. Merkittävässä määrin peltoja metsitettiin etenkin 1990-luvulla, kun Suomessa toteutettiin EU:n pellonmetsitysohjelman.

Vuosina 1969–2002 metsitettiin tilastojen mukaan yhteensä noin 240 000 hehtaaria maatalousmaata, joka oli lähinnä peltoa. Kaksi kolmasosaa näistä alueista oli kivennäismaita ja loput turvemaita.

Osalla aiemmista pellonmetsityskohteista metsitys epäonnistui. Tuolloin oltiin kuitenkin hyvin toisenlaisessa toimintaympäristössä kuin nyt. Eri tyyppisten maa-alueiden metsittäminen edellyttää ajantasaista tiedollista ja taidollista pohjaa metsityksen onnistuneelle ja kokonaiskestävälle toteutukselle.

Aiempien vuosikymmenien pellonmetsityksistä saatujen käytännön kokemusten perusteella voidaan tunnistaa sekä kohteita että tekijöitä, jotka tulee ottaa huomioon metsitystä suunniteltaessa. Metsitykseen tuotetaan ohjeistusta muun muassa metsäkeskuksen ja Tapion hankkeissa. Lue lisää esim. <https://tapio.fi/metsitys-kestavasti/> ja <https://www.metsakeskus.fi/peltoheitot-ja-suonpohjat-metsittamalla-hiilinieluiksi>

ARVIOITA METSITYKSEN VAIKUTUKSISTA KASVIHUONEKAASUJEN PÄÄSTÖIHIN JA NIELUIHIN 1/2

Luonnonvarakeskuksessa kesällä 2020 laaditussa laskelmassa arvioitiin joutoalueiden metsityksen ilmastovaikutuksia. Laskelmissa arvioitiin kasvihuonekaasupäästöjen pienentymistä metsittämällä verrattuna aiempaan maankäyttöön. Arviot laskettiin seuraavien skenaarioiden pohjalta:

- Metsitettäisiin 3 000 hehtaaria (ha) joutoalueita vuodessa 15 vuoden aikana eli yhteensä 45 000 ha tai
- Metsitettäisiin 6 000 ha joutoalueita vuodessa 15 vuoden aikana eli yhteensä 90 000 ha tai
- Metsitettäisiin 118 000 ha joutoalueita seuraavien 15 vuoden aikana.

Tarkastelluissa vaihtoehdoissa maatalouskäytön ulkopuolelle jääneistä aloista kivennäismaapeltojen osuus oli 75 % ja turvemaapeltojen osuus 25 % peltopinta-alasta.

Lisäksi laskettiin skenaario, jossa 3000 ha:n vuotuisesta metsitettävästä pinta-alasta puolet olisi turvemailla ja puolet kivennäismailla.

Metsitysten pinta-alan jakautuminen arvioissa entisen maankäytön mukaan, hehtaaria / vuosi

	Kivennäis- maapello	Turvemaapello	Ent.turve- tuotantoalue	Yhteen- sä
1. Skenaario Max	5911	1351	617	7879
2. Skenaario Medium	2251	514	235	3000
3. Skenaario Intensiivinen	4501	1029	470	6000
4. Skenaario Turvemaat 50 %	1501	1029	470	3000

ARVIOITA METSITYKSEN VAIKUTUKSISTA KASVIHUONEKAASUJEN PÄÄSTÖIHIN JA NIELUIHIN 2/2

Metsittämisen aikaansaama kasvihuonekaasujen (hiilidioksidi, metaani ja dityppioksidi) päästövähennys verrattuna aiemman maankäytön päästöihin perustuu kasvavan puuston sitoman hiilivaraston kasvuun ja maaperän kasvihuonekaasujen päästöjen pienenemiseen sekä maaperän hiilivaraston kasvuun.

Metsityksen aikaansaama kasvihuonekaasujen päästövähennys vaihtelee laajasti (3,8-17,1 tonnia CO₂ ekv./ha/v) riippuen alueen aiemmasta maankäyttömuodosta, maalajista, puulajista ja metsityksestä kuluneesta ajasta.

Maatalouskäytöstä poistuneen kivennäismaan metsitys pienentää kasvihuonekaasujen päästöjä keskimäärin 3,8 tonnia CO₂ ekv./ha/v verrattuna viljelyyn ensimmäisen 15 vuoden aikana. Maatalouskäytöstä poistuneen turvemaan metsitys pienentää päästöjä 9,8 tonnia CO₂ ekv./ha/v. Turvetuotannosta poistuneen alueen metsitys pienentää päästöjä 7,8 tonnia CO₂ ekv./ha/v vastaavana aikana.

Kun arvioitiin, että joutoalueiden metsityspinta-ala olisi 3 000 hehtaaria vuodessa seuraavien 15 vuoden ajan vuodesta 2021 alkaen pienenisivät kasvihuonekaasupäästöt aiempaan maankäyttöön verrattuna vuonna 2035 keskimäärin 0,1 miljoona tonnia CO₂ ekv./vuosi. Jos tarkastelujaksona on 45 vuotta, kasvihuonekaasujen päästöt pienenevät vastaavasti keskimäärin 0,2 miljoona tonnia CO₂ ekv./vuosi.

Jos edellä kuvattu joutoalueiden metsityspinta-ala nostettaisiin kaksinkertaiseksi eli 6 000 hehtaariin vuodessa, päästöt pienenisivät 45 vuoden tarkastelujakson kuluttua keskimäärin 0,4 miljoonaa tonnia CO₂ ekv./vuosi. Keskeinen vaikutus saavutettavaan päästövähennykseen olisi myös sillä, jos metsitystä painotettaisiin erityisesti turvemaille niiden luontaista pinta-alaosuutta enemmän, sillä turvemaille vaikutus kasvihuonekaasujen päästövähennykseen (CO₂ ekv./ha/v) on yli kaksinkertainen kivennäismaihin verrattuna.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteet - Arvio päästövähennysmahdollisuuksista eli ILMAVA-hankkeen loppuraportti <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/547083>

A photograph of a forest with many tall, slender pine trees. The ground is covered in green moss and some fallen branches. The lighting suggests it might be late afternoon or early morning, with some trees in shadow and others catching the light.

Joutoalue metsäksi

#JoutoalueMetsäksi